

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz hordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy hónap 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hónap 1 " 20

Világháboru küszöbén.

Mozgósítás egész Európában.

Japán is beleavatkozik.

Még mindig dolgozik a diplomácia.

London, aug. 1.

Itt még nem adnak föl minden reményt arra nézve, hogy sikerülni fog a monarchia és Szerbia háborújának lokalizálása. Anglia éppen úgy kívánja a békét, mint Németország, intenciói teljesen azonosak amazéval és most már mindketten annyival inkább igyekeznek a békét menteni, mert — amint látszik — a monarchia el van szánva, hogy akaratánss Szerbiában minden körülmények között érvényt szerez. Az európai fővárosokból ideérkezett hírek folytán a külpolitikai helyzetet igen komolyanak ítélik meg.

Berlin, aug. 1.

Az egész sajtó azt a nézetet vallja, hogy Oroszország magatartása által teremtett helyzet komoly. Hangsúlyozzák, hogy nem sokat ér Oroszországnak az a biztosítása, hogy Németországgal békében akar élni.

A „Kreuzzeitung“ azon reményének ad kifejezést, hogy Pétervárott a tizenkettedik órában meg fogják engedni, hogy azon az uton járjon, amelyre gyakran bebizonyított példátlan hosszantűrés parancsoló államszülségek kényszerítették.

Anglia a hármasszövetség mellett.

Hamburg, július 31.

A Hamburg—Amerika Linia igazgatója, Bailling kijelentette egy interjúban, hogy nézete szerint az esetleges világháboru Angliát Németország oldalán fogja találni.

Olaszország.

Milanó, aug. 1.

Salandra miniszterelnök tegnapi audienciájának nagy jelentőséget tulajdonítanak. Az audienciáról, amely másfél órát tartott, a „Corriere della Sera“ azt írja, hogy a miniszterelnök behatóan informálta a királyt a monarchia és Szerbia konfliktusáról. Olaszországban, írja a nevezett lap, nemcsak a hivatalos körök, hanem a közvélemény is meg van róla győződve, hogy Ausztria és Magyarország nem akarja Szerbiát megsemmisíteni, csak garanciát követel arra vonatkozólag, hogy a nagyszerb agitáció, amely a monarchia belső békéjét veszélyeztette, megszünik.

A szerbek helyzete.

Bécs, aug. 1.

A „Rundschau“ jelenti Belgrádból, hogy a szerb hadseregben máris

mutatkoznak élelmezési nehézségek. Az élelmezést csak kocsikon szállítják, de lóhiány van. A trént ökrök huzzák. Ötven éves korig minden fegyverképes embert behívtak. A mezői munkákat nők és tíz-tizenöt éves gyermekek végzik.

Karagyogyevics Arzén herceg ma Párisból Nisbe érkezett.

Sikereink.

Bécs, aug. 1.

A „Rundschau“ írja: Nyomatékosan jelentjük, hogy nincs megengedve, de nem is célszerű intézkedéseinkről, terveinkről, cselekedeteinkről bírnit is írni, katonai okokból, ezért a közönség legyen türellemmel. A végzett nagyobb katonai akciókról rögzített hivatalos jelentések fognak kiadani. Egyet azonban szabad mondánunk: Eddig minden csodálatos sikerrel működik. Az eddigi összes események nekünk mind kedvezőek.

A gyilkosok és támogatóik.

Berlin, július 31.

A Frankfurter Zeitung táviratilag megkérdezte Karl Binding professzort, a nemzetközi jog világhírű tanárát: kötelese-e Oroszország, ha osztrák-magyar támadás elleni szövetsége van Szerbiával, a mostani konfliktusban eleget tenni szövetségi köteletségének? Binding professzor a kérdésre tagadón válaszol a következőkben: Minden népjogi szerződésnek alapja a népjogi loyaltás. Olyan állam, amely egy szövetség állam ellen elkövetett hallatlan gazságot támogat, nemcsak hogy eljétsza a népjog súlyos megsértésével a büntetés módjában megbantott állam ellen való szerződési támogatás minden igényét, hanem a segítői a politikai gyilkosság védelmezőivé válnának.

Németország nyugodt.

Berlin, aug. 1.

A városban lázas, feszült érdeklődés észlelhető. Tegnap este a Linden-sétányon és a Friedrichstrassén óriási emberömeg gyűlt össze, úgy, hogy a forgalom csak nehezen volt fenttartható. Minde-

zött komoly, nyugodt hangulat uralkodott.

Fegyverkezik a bolgár.

Szófia, aug. 1.

A kormány a szobranjeban törvényjavaslatot nyújtott be, melyben százötven millió megszavazását kéri hadi anyagra. A hitel négy pénzügyi évre osztják fel. Radoszlavov miniszterelnök kérte a képviselőket, hogy a javaslatot, mely már régen el van intézve, sürgősen intézzék el. Az hiszik, hogy a szobranje a javaslatot egyhangúlag elfogadja. A képviselőház legközelebb elnapolja ülését.

Bulgária semlegessége.

Szófia, aug. 1.

A félhivatalos „Volja“ inspirált cikkben a következőket írja: A jelenlegi komoly és döntő pillanatokban mi, akiket a szerb perfidia a legmélyebben sújtott, kárörmeit Szerbia iránt nem érzünk. A bolgár kormány már kijelentette, hogy semlegességet meg fogja övni. Ez több, mint amit Szerbia elvárhatott volna. A bolgár kormány azonban köteles az események fejlődését figyelemmel kísérni. Az ami most történik, a Balkán-háboru harmadik fázisa. Az erkölcsi felelősség teljesen Szerbiára hárul, mert ez a harmadik fázis nem jüött volna így rettenetes módon kitörésre, ha Szerbia nem vonatott volna a szerb-bolgár szövetséges szerződést keresztlünni. Hogy hogy fognak azonban az események alakulni és mik lesznek azoknak következménye, még nem látni tisztán. Jelenleg az a legvalószínűbb, hogy a konfliktus elszigetelve marad. A kormányoknak kötelessége ébren figyelni és készen lenni, hogy Bulgária érdekeit, de kizárólag csak Bulgária érdekeit megvédelmezze.

A hálás Anglia.

Bécs, aug. 1.

A bécsi angol nagykövetség első tanácsosa a „Neue Freie Presse“ munkatársa előtt kijelentette, hogy Anglia sohasem fogja elfelejteni azt a magatartást, amelyet a király az angol-bur háboru alatt Angliával szemben tanusított. Angliában jól tudják a mostani alkalomból is, hogy hálaival tartoznak a királynak, mert a király abban az időben Angliának Európában egyetlen barátja volt.

A kialakulás felé.

Bécs, aug. 1.

Mértékadó bécsi körökben az európai helyzeteit állandóan komolyan tartják. Azok a törekvések, melyek a háborut lokalizálni, (elszigetelni) akarják, egyformán nyilvánulnak meg Bécsben, Berlinben és Szentpéterváron. A diplomáciai összeköttetés a monarchia és Oroszország között változatlan, de a két részről nem tárgyalások, vagy tanácskozások folynak, hanem informálások. Egyáltalán nem lehet jóslásokba bocsátkozni abban az irányban, vajjon a helyzet kellő gyorsasággal tisztázódik-e? Oroszország

további megatartását illetőleg minden pozitív információ hiányzik és mértékadó helyen is csak a jelekből és körülményekből következtetnek arra, hogy a helyzet komoly és a döntő kialakulás felé közeledik. Minden arra vonatkozó híradás, hogy Ausztria-Magyarország és Németország diplomáciai lépéseket tettek az orosz mozgósítás ellen, ez idő szerint téves. Itteni mértékadó körökben egy ilyen irányú demarshról nem tudnak.

Mértékadó helyen kijelentik a berlini Lokalauszeiger római levelezőjének, hogy Ausztria-Magyarország hadtázelete által a helyzet sokkal egyszerűbb lett, a gyors béke megoldás reménye pedig nem csökkent. Csaknem biztosra lehet vetni, hogy a háboru lokalizálva marad és az osztrák-magyar sereg első sikere után annál erősebben léphet akcióba a béke-közvetítés. Kétségtelen, hogy Olaszország, ha rákérülne a sor arra, szerződéses kötelezettségét föltétlenül teljesíteni fogja.

Japán megtámadni készül Oroszországot.

Tokió, aug. 1.

Délután 5 óra 36. perc.

A „Nisini“ (hivatalos lap) írja, hogy Japánnak Oroszország bonyodalmát ki kell használnia a mandzsuri kérdésben.

Tokio, aug. 1.

A minisztertanács összült és elhatározta, hogy Oroszország bonyodalmás helyzetét ki használja a mandzsuri kérdés fölvetésére és megoldására.

Forradalom Franciaországban.

Jaurest agyonlőtték.

Franciaország helyzetéről és belbékéjéről igen nyugtalanító hírek érkeznek.

Jaurest, a kiváló szocialista és békepárti vezért ma egy ismeretlen ember agyonlőtte.

Poincare köztársasági elnök lemondani készül.

Hallgat a hír a háboruról.

Valószínű, hogy odaienn Belgrad környékén már megkezdődtek a csatározások. Talán csak a kisebbek, de lehet, hogy már nagyobb átközések is voltak.

A mai napon azonban ezekről a harcmozdulatokról egyetlen szó

hir se érkezett hozzánk. Se telefonon, se távirat útján.

A közönség pedig türelmetlenül lesi, várja a legkisebb hírt is, mely a harctérről jöhet.

Hogy azonban sem jönnek a hírek, ebben mindenkinek meg kell nyugodni. Elvégre is, hogy mit lehet a közönség tudomására hozni s mit nem, ez tisztára olyan taktikai kérdés, amelynek a harc tovább folyására óriási hatása s befolyása lehet, amelyet csakis katonáink tudnak helyesen elbírálni. Azok, akik magok mozgatták, intették a háboru sorsát.

Lehet azonban, hogy már holnap minél több háborus hírt kapunk. — Vagy talán hírt a — megszerelésről. Ki tudja, mit hoz még a közeli jövőendő: öldöklő harcot e avagy — békié?!

A trónörökös Budapestre jön

A magyar nemzet számára
hozza a király üdvözlését.

Budapest, aug. 1.

Féltétlenül jelentik, hogy Károly Ferenc József trónörökös és neje Zita főhercegnécszony holnap, vasárnap Budapestre érkeznek, hogy ő felsége megbízásából a király üdvözlését átadja a harcban induló csapatoknak, valamint a főváros közönségének, mely oly lelkesedéssel fogadta a háboru híreit és a magyar nemzetnek, mely dinasztikus és hazafias érzelmének teljes erejével áll a hadsereg mellett.

A trónörökös pár holnap reggel 9 óra 35 perckor indul Bécsből és délután 2 óra 35 perckor érkezik Budapestre. Hivatalos fogadtatás nem lesz.

A trónörökös pár a budai várban száll meg s néhány napig Budapesten fog tartózkodni.

A fővárosi közönség nagy örömet keltett a trónörökös pár érkezésének híre s nagy óvációra készült.

A fizetések törvényileg való elhalasztása.

— 14 napi moratórium —

Budapest, aug. 1.

Érk. d. u. 5 óra 30 perckor.

A magyar királyi minisztérium a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi 63. törvénycikk 16. paragrafusában nyert felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

A váltón, csekken, kereskedelmi utalványon, kereskedelmi ügyetlen vagy bármilyen más magánjogi ügyetlen alapuló olyan kötelezettségek teljesítésére, melyek 1914. aug. hó elseje előtti keltezésűek és már lejártak vagy 1914. aug. 14. napjáig bezárólag járnak le, 14. napi halasztás engedélyeztetik oly módon, hogy a halasztás idejét a lejárttól és ha a kötelezettség már 1914. aug. elseje előtt lejárt, aug. első napjától kell számítani. E halasztás alatt az első bekezdés alá eső váltót, csekkeket és kereskedelmi utalványt bemutatni és azokra óvatát felvenni nem lehet. Az ennek ellenére történt bemutatás és óvatfelvétel hatálytalan.

Olyan kötelezettségek tekintetében, melyek után kikötés napján vagy törvényenél fogva kamat jár, kamatot a halasztás idejére is lehet számítani.

A törvény első paragrafusában meghatározott idő az ott említett követelések tekintetében sem az elévülés idejére, sem a jogok érvényesítésére megszübhott más határidő nem számítható be. E paragrafusban meghatározott idő eltelté után tovább folyó elévülés 14 napnál rövidebb idő alatt nem fejeződik be.

A jelen rendeletben engedélyezett halasztás nem terjed ki:

1. a betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél levő betéti könyvecské vagy folyó számlára elhelyezett betétekre kétszáz korona erejéig.
2. a lakás s egyéb helyiség ingó dolog bérletéből eredő követelésekre, ha a kötelezett fél katonai szolgálatot teljesít vagy a katonai szolgálatot teljesítő egyéneknek egy tekintetű alá esik.
3. a szolgálati szerződésekből eredő követelésekre ide érve a mezőgazdasági ipari munkaviszonyból eredő követeléseket is.

4. a tartási, ellátási és életjáradék követelésekre.
5. az állami és államilag biztosított adósságok kamataira, illetve törlesztési részleteire és járadékaira.
6. azokra követelésekre, melyeket a minisztérium külön rendelettel jelöl meg.

Ez a rendelet 1914. aug. első napján lép életbe.

A féltétlenül Budapesti Tudósító a rendelethez részletes indokolatást közöl.

Az adókat fizetni kell!

Makó város polgármesterének
felhívása.

Az adók fizetése soha nem kellemes a polgároknak és így háborus időben mindenki szereti összekaporgatni a pénzt. Most tehát ebben a válságos időben kétszeresen terhes a polgároknak az adófizetés. Azonban soha sem volt nagyobb szüksége az államnak valamint Makó városának is a pénzre, mint jelenleg van.

Ez a kényszerítő körülmény arra indította Makó város polgármesterét, hogy az adófizetés érdekében a tanács megbízásából a következő felhívást intézte Makó város polgárait:

A mostani nehéz és válságos időben az államkiucstárnak, mint Makó város háztartásának felelte nagy szüksége van arra, hogy a törvényszerűen kivett állami és városi adótartozások az esedékség idejében pontosan beszedésnek legyenek kitéve, hogy az állam mint a város teljesíthesse azon súlyos kötelezettségeket, melyeknek végrehajtása a polgárság érdekében annak javára szolgál.

Jól tudjuk, hogy Makó város hazafias lakossága ismeri és készséggel teljesíti az adózás kötelezettségét, mindazonáltal a város tanácsa szükségét látja annak, hogy az adózó polgárokat ez uton is felkérje, hogy az adók fizetését hazafias kötelességnek tartsa, mert csak így lehet remény arra, hogy elegendő tudunk tenni mindazon nehéz feladatoknak, amik a háborus időben a város előjáróságát és a város közönségét terhel.

— Istentisztelet a reformátusoknál. Belvárosban délelőtti 9 és délután 2 órakor ifju Nagy Károly, Újvárosban ugyeazon időben Dárczy Ismre segéd lelkész prédikál.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 2. Vasárnap. Róm kath. D. 9 Lig. Alf. Protestáns D. 9 Lig. Alf. Görög Orosz július 20. E. S. Illés p. Nap kel 4 óra 37 perckor, nyugszik 7 óra 33 perckor.

Időjárás: Meleg és tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

A háboru.

Elmentek legjobbjaink a harctérré: családientartók, családok támoszlopai. Kenyérkereső nélkül maradtak itthon családok, síró asszonyok, ellátatlan apró gyermekek. Alig van ház, melynek ne volna kit sajnálnia, kit siratnia.

A magyar nemzet nem kereste a háboru, de már ki se térhetett előle a zabolátlan Szerbia folyton növekedő tulkapásai, a monarchia egységét veszélyeztető törekvései miatt.

Elérkezett az ideje, hogy a magyar osztrák monarchia leszámoljon és megzabolazza a féktelenkedő szerb szomszédot. A hadi parancsra mint egy ember nyult fegyverhez a nemzet legnagyobb része. Az a jó kedv, bátor elszántság, mellyel a magyar hadsereg harcba szállott, a győzelemnek legnagyobb biztosítéka.

Az ilyen hadsereg, melyet a magyar haza megvédésének szent érzelme hajt, diadalt fog aratni, mert a történet em tanúsága szerint mint mindig, úgy most is megsegíti a magyarok istene és aztán az áldást hozó béke munkájában felszáradnak a most támasz és kenyérkeresőjüktől egyelőre elszakadt hitvesek és apró gyermekek könyei.

— A „MAKÓI FÜGGETLEN UJSAG” a rendkívüli helyzetre tekintettel hétfőn reggel is a rendes időben megjelenik.

A vasárnapi munkaszünet felfüggesztése. A kereskedelmi miniszter ma közzétette az intézkedéseket, mely szerint tekintettel a háborus időkre a vasárnapi munkaszünetet egy holnap, augusztus hó 2-ára, valamint 9-ikére felfüggesztette.

A hatóság az indokolatlan drágaság ellen. Amint előre megjósoltuk, úgy is történt, egyes kárpai emberek az állal akarják kihasználni a háborus időket, hogy a legfontosabb közszükségleti cikkek árát már most indokolatlanul felemeljék. Ennek elejét vevendő a vármegyei alispáni hivatalnak ma egyik rendelete alapján Galambos Ignác dr. polgármester a következő hirdetményt tette közzé: Csanádvármegye alispánjának 9668/1914. al. számú rendelete értelmében ezennel közhírré fételik, hogy mintán Makó város területén a nem tényleges szolgálatban álló legénység bevonulása folytán a egyes fogyasztási cikkek árai a termelők és elárusítók által indokolatlanul oly magasra emeltettek fel, hogy a fogyasztó közönség szükségletét alig képes kielégíteni, figyelmeztetnek a termelők és elárusítók, hogy amennyiben ily jelenségek továbbra is tapasztalhatnának, az alispán ur kénytelen lenne az 1912. LXIII. t. c. 7. § a alapján az árak hatósági megállapítása iránt intézkedni.

— A kataszteri fölmérések beszüntetése. A városunkban most folyó kataszteri munkálatok sem

folytathatók a háboru miatt, mert nemcsak a mérnökökből hívtak be többet, de a fölmérésknél alkalmazott munkások közül is igen sokat behívtak, ezért a város polgármestere megkereste a szegedi fölmérési felügyelőt, hogy a kataszteri fölméréseket a háborus napok befejeztéig annál is inkább szüntesse be, mert az lit maradt egy-két mérnök a fölmérési munkálatokat végezni ugy sem tudja.

— A makói Vöröskereszt Egylet és a háboru. Makó város lelkes hőgyaközönsége mindenkor nemcsak előljárt, de a legnagyobb részben ki is vette részét, valahányszor valami humánus cél megvalósításáról volt szó. Niucs a világon humánusabb cselekedet, mint a hazsa védelmében megsebesült harcosok ápolása. E tekintetben a legnagyobb elismerésre méltó buzgalommal fáradozik a Makó és vidéki Vöröskereszt Egylet, mert a makói D. M. K. E. internátusban 170 sebesült részére kiegészítő kórházat rendeztek be, melynek felszerelését és fenntartását legnagyobb részben lelkes közönségünknek áldozatkészségére alapítja, evégből az egyesület elfogad, sőt hálás köszönettel vesz mindennemű természetbeni adományt, (ágynemű, fehérnemű, toll, szappan, élelmiszer, kötszer, stb., stb.) vagy természetben nyújtott munkát, ápolást, felügyeletet. Az egyesület a szükséges dolgok megbeszélése végott holnap, vasárnap délután a város egész hőgyaközönségének meghívásával a vármegyeházán értekezletet tart, melyen szivesen látnak mindenőt.

— Makói kovácsok a hadsereg szolgálatában. Minthogy a mostani háboru miatt a hadseregnek szüksége van azokra a kalosokra, kik béke idején a katonaságnál mint iparosok teljesítenek hasznos szolgálatot, így szükségessé vált, hogy főleg a kovácsokat civilekkel pótolják, mit a hadi szolgálatásról szóló törvény ír körül. E törvény értelmében a katonai nyilvántartási hivatal ma délelőttire hívta össze a város házára a makói önálló kovácsmestereket és kovácslegényeket. Ezek az iparosok meg is jelentek teljes számmal és közülük 24 fiatalabbat utaltak katonai kovácsműhelyekben szolgálatra. Ezt a 24 kovácsot nyomban elvitte egy tüzérmester Temesmegyébe Berezgszóra.

— Szünetel a téglagyár üzeme. Minthogy a mozgósítás következtében a városi téglagyár munkásai közül többen bevonultak, Galambos Ignác dr. polgármester egyelőre beszüntette a téglagyár üzemet.

— A bérkocsisok tulkapása ellen. Most, hogy a háborus idő miatt nálunk is korlátozták a vasuti közlekedést, a bérkocsisokra jobb napok derültek, mert igen sokan vannak olyanok, kik szegedi, vagy a szomszédos községből dolgukat kocsikon végzik el, de a város belterületén dacára annak, hogy a városból igen sokan vonultak be, elég dolguk akad a bérkocsisoknak. Némelyik bérkocsis felatarta használni a kedvező alkalmat és a hatóságilag megállapított vitelbéréket felemelte. Ennek a főösleges élelmességnak azonban a rendőrhatalóság tudomására jött, azért figyelmezteti a közönséget, hogy a bérkocsisok a város külterületén is csak a bérkocsi szabályrendelet

33 S-ában meghatározott vitéldiját igényelhetik: vagyis két lovas fél órára 1 kor. 40 fillér, két lovas egy órára 2 koronát, minden további megkezdett félóra 80 fillér. Ha a bértokások ezen szabályt fölös követelésekkel túllépik, a közönség a rendőrségnél tegye meg panaszát.

Mint értesülünk, folyó hó 19-én vasárnap nyílt meg GROSZ DEZSŐ a városházával szemben (Török timár házában) duzsu felszerelt női divatruházat. Grósz ur a helybeli és vidéki piacokon szerzett bő szakmármérettel rakítást úgy állította össze, hogy közönségnek minden rétegének szükségletét teljes mértékben kielégítse és alapos a feltevéseink, hogy cége izléses áru és olcsó szabott ára révén rövid időn belül hölgyeink kedvenc bevásárlási forrása lesz.

Anyák figyelmébe szászor is csak azt lehet ajánlani, hogyhagyernekük a 4-5 hónapot elérte és az elválasztás ideje következik, tanulmányozzák a Phosphatine Faliere-sel való táplálást azért, hogy az elválasztás pillanatától kezdve a gyermekápolás gondjai és feladataival tisztában legyenek. Biztosítani a gyermek erőteljes fejlődését, jó csontképződését és a fogzás zavartalan lefolyását a Phosphatine Faliere alkalmazásával lehet a legjobban.

Félte őrzi minden anya kis kedvencét a nyári hőség veszedelmei ellen, melyek a csecsemők körül minden évben oly számos áldozatot követelnek, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adjon azonban gyermekének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely már nemzedékről-nemzedékre sok ezer esetben oly lényesen bevált és akkor nemcsak sok bánatnak veszi elejét, hanem gyermeke nagyszorú fejlődésében és gyarapodásában is gyönyörködhetik. Próbadozokat kívánatra teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Bibers-trasse 990.

Anyakönyvi hírek. Házasságra jelentkeztek: Nacsá Márton Kabók Juliánával, Kiss László Kovács Etellel, Degre György Herceg Teréziával. Házasságot kötöttek: Kricskovits János Igaz Erzsébettel, Szentosi Ferenc Bőröcsk Erzsébettel. Elhaltak: Varga Viktória Gizella 4 éves, Fodor Sándor 7 órá, Borbély József 77 éves korában.

Két országos betörőt fogott el a makói rendőrség.

A kitiltott kaszirnő vendégei.

Makó város rendőrsége évekkel ezelőtti kitiltotta Makóról erkölcsatlensége miatt Sóki Mária nevű apátalvali illetőségű leányt. Mária azóta nem is járt Makóra, csak most érkezett meg körülből két hetes elegáns öltözködben. Nem jött egyedül. Egy fiatal ember karján állított be a soványi szőlők mellett lakó Sóki Gábor nevű bátyjához.

Sóki Gábor előbb nem nagyon szivesen látta erkölcsatlens utra lévedt húgát, de midőn arról értesült, hogy a Balog Bakó István néven beismert fiatal ember hugának a vőlegénye, abban a hitben, hogy hűge már jó utra tért, nemcsak szivesen látta őket, de lakást is adott számukra.

Mária az egyik szobát vadonat új bútorokkal látta el, nova be költözött állítólagos vőlegényével. A fiatal pár nem dolgozott

semmit. Anniből állott egész napi munkájuk, hogy étetgették azt a 30 pár falgalambot, melyeket az utról magukkal hoztak.

Hét-nyolc ospal ezelőtti új vendég érkezett Sóki Gábor házába. Eljött egy este állítólag Békéscsabáról Dráh Lázár Lajos, ki a vőlegény, Bakónak legjobb barátja.

Ezóta azóta megváltozott a fiatal pár élete. A két fiatal ember gyaaran eltávozott hazuról és órákig suttogva jártak föl és alá város különböző részein, mi felűnt a rendőrségnek, miért is a két detektív megjelent Sóki Gábor házában.

A meglepett idegen emberek gyanus viselkedése miatt vállatára fogták őket, majd házkutatást tartottak náluk, mikor egy kémény-tisztító ablakában 2200 korona készpénzt találtak, melyet a fiatal emberek valahol raboltak.

A rendőrség leletűzletta a két idegent, hol hosszas vallatás után kiderült, hogy Bakó Nairádics Istvánnak hívják és betöréses lopásért már többször volt büntetve. Hasonló alak Dráh Lázár is, ki 11 szer volt büntetve.

A két hírhedt betörő további intézkedésig fogva marad.

Inségesek felsegítése.

A makói társadalom tevékenysége.

A háboru kitörése szinte a legnagyobb dologidő kezdetén találta a nemzetet. Akkor, amikor kereső munkába fogtak a nemzet milliói. Még nem juthattak addig, hogy munkájukból gyümölcs is teremjen, a kenyérkeresők nem tudtak még semmire összetakarítani a magok és családjuk számára.

Most hirtelen elkellett menni a kenyérkeresőknek s családtagjaik, az inségbejutottak száza, sőt ezrei maradtak itthon, akik kenyérkeresőjük nélkül hi vannak téve a legnagyobb inségnek, nyomornak. Siró és éhező gyermekek, elesett betegek és tehetetlen aggasztások segélyt kéro hangja hallatszik azok felé, akik itthonmaradva tehetősebbek s fil-léreiket nélkülözhetik arra, hogy a szükölk-dök segítségéhez hozzájáruljanak.

Makó város társadalma dicsérete-sen megmozdult és mentőleg nyújtja kezét a szükölködők felé.

A „Makói Független Ujság” kezdte meg a gyűjtést s ivükön eddig a következők adakoztak:

Dr. Galambos Ignác	50 K.
Mogyorósi József	1 „
Gyulai János	10 „
Pénzes Zoltán	20 „
Murvai István (ujságáros)	1 „
Biró János	5 „
özv. Bagamfri Józsefné	5 „
Zsikai János	1 „
Gebe Mihály	10 „
Dr. Fehér Mór	10 „
Chamilla Antal	10 „
Madszar Gusztáv	20 „
Elek Lajos (cipész)	10 „
Velkovic K. szia	20 „
N. N.	2 „
N. N.	10 „
Molnár Albert (tanár)	15 „
Bittó Gyula	10 „
Biró Géza	5 „
Rács István	5 „
Dr. Gonda József	5 „
Összesen	225 K.

és Grób János 25 kilogramm rizskását adományozott.

A nemes lelkü adakozók adományait, akár készpénzt, akár bármiféle élelmiszket ezután is küszönc fel fogadjuk és hirlapilag nyugtázunk. Kérjük is közönségünket a szives adakozásra.

Tábori posta a háboruban.

A kereskedelmi miniszter hirtetést tett közzé, amelyben tájékoztatja a közönséget, hogy a tábori posták hogyan fognak működni. A rendelet főbb pontjai ezek:

A hadsereggel való postaforgalom közvetítésére tábori postahivatalok állítatnak fel.

A tábori posta szállit: I. A hadrakelt sereghez: a) közönséges (nem ajánlott) leveleket egyenkint 100 gramm súlyhatárig, tábori postai levelezőlapokat (rózsaszínű papiron, postai értékjegy nélkül, Tábori postai levelezőlap, illetve Feldpost Korrespondenzkarte felirással készülnek), közönséges (hivatalosan vagy magánúton előállított) levelezőlapokat és nyomtatványokat, hirdapokat, árumintákat és üzleti papirokat és b) pénzesleveleket 1000 K. értékig.

II. A hadrakelt seregtől:

- a) tábori postai levelezőlapokat, (rózsaszínű papiron postai értékjegy nélkül: „Tábori postai levelezőlap” felirással készülnek.)
- b) közönséges (hivatalosan vagy magánúton előállított) levelezőlapokat,
- c) közönséges, nyitva feladott leveleket,
- d) pénzt — 1000 K. összegig, — mely pénzeslevélben csak a feletes parancsnokságok (hatóságok, intézetek) útján küldhető.

Címzések:

1. A hadrakelt sereghez, a tábori postával közvetítendő küldemények címritainak tartalmazniuk kell:

- a) fenn balra a feladó nevét és címét,
- b) fenn jobbra — a tábori posta jelzést,
- c) középen — a címzett nevét: parancsnokságoknak, csapatoknak, vagy intézeteknek szóló küldeményeknél azok előirt megnevezését, az egyéni névre szóló küldeményeknél az egyének nevét, rendfokozatát és csapatotstét (parancsnokságát, intézetét stb.) a logénységénél még az alsóztályt és
- d) alul jobbra — tábori vagy hadtappostahivatal, (minden parancsnokság, csapatotst, intézet, valamint a hadrakelt sereghez tartozó minden egyes egyén meghatározott tábori vagy hadtappostahivatalhoz van utalva és köteles annak a számát mindazon helyekkel (egyénekkel) közölni; ahonnan (akitől) küldeményeket var, amelyhez címzett utalva van. Például:

A feladó
 Neve..... Tábori posta.
 Címe.....
 N. N. tizedesnek
 1. honvéddhuszárezred
 3. század
 Tábori postahivatal 82.

A feladó
 Neve..... Tábori posta.
 Címe.....
 N. N. kormányosságédnek
 7. század
 Ö. F. „Tegethoff” hajóján
 Póla I. sz. postahivatal.

Az illető csapatotst (parancsnokság, intézet stb.) felettes magasabb parancsnokságát (dandár-, hadosztály-, hadtest hadseregkötélékét) megjelölni tilos. Az knak a címzeteknek a küldeményei, akik valamely magasabb parancsnoksághoz vannak beosztva, csak az utóbbi kell jelezni.

A hadrakelt sereghez és a hajóhadhoz intézett küldeményeken feladó címét fel kell tüntetni, hogy kézbesíthetetlen küldemények a feladóhoz visszafelérhetőek legyenek.

A tábori posta működését csak a hadsereg főparancsnokságának rendelkezése kezd meg, mielőtt a tábori postaszolgálat megrendelhetőnek látszik.

Azt, hogy a tábori posta működését mikor kezd meg, nyilvános hirdetmény útján teszik majd közzé.

Hogyan lehet Budapestre utazni?

Uj utirány Budapest felé.

A mai háborus időben is sok ember van, kinek Budapesten volna dolga. Most azonban Szegeden át sllig juthatunk Budapestre.

Budapestet ez idő szerint csak kerülő úton és leginkább Aradon át lehet megközelíteni.

Mint hogy Makóról Arad felé bármikor majdnem a régi menetrend szerint lehet közlekedni, fontos, hogy közönségünk ismerje az Aradról kiinduló vonatok menetrendjét, mely a következő:

Arad, indul reggel 6 óra 40 perc, délután 2 óra 25 perc Mezőhegyesre, érkezés reggel 8 óra 26 perc, délután 4 óra 5 perc, átszállás. Mezőhegyesre, indulás reggel 8 óra 37 perc, délután 4 óra 15 perc. Mezőkovácsházára, érkezés reggel 9 óra 1 perc, délután 4 óra 36 perc, átszállás és jegyváltás az Alföldi gazdasági vasútra Békéscsaba közraktárig. Mezőkovácsházára, indulás reggel 9 óra 8 perc, délután 4 óra 50 perc. Békéscsaba közr., érkezés reggel 11 óra 59 perc, este 7 óra 11 perc, átszállás és jegyváltás a Mávra Budapestig. Békéscsaba, indulás délután 1 óra 32 perc, este 7 óra 38 perc. Budapestet eléri pályaudvar érkezés este 7 óra 25 perc, reggel 5 óra 20 perc.

Budapestről indul reggel 7 óra 50 perc, este 9 óra 30 perc. Békéscsabára érkezés délután 1 óra 31 perc, éjjel 3 óra 52 perc, átszállás és jegyváltás az Alföldi gazdasági vasútra Mezőkovácsházáig. Békéscsaba közr. indul délután 1 óra 57 perc, éjjel 4 óra 2 perc. Mezőkovácsházára, érkezés délután 4 óra 30 perc, reggel 6 óra 31 perc, átszállás és jegyváltás az Acsevre Aradig. Mezőkovácsházáról indul délután 4 óra 38 perc, reggel 6 óra 40 perc, Mezőhegyesre érkezés délután 5 óra 3 perc, reggel 7 óra 5 perc, átszállás. Mezőhegyesről indul délután 6 óra 11 perc, reggel 8 óra 27 perc. Aradra érkezés este 7 óra 51 perc, délután 10 óra 10 perc.

Legjobb elsőrendű **kőbányai sörök** eredeti gyári töltésű, legzondosabban tisztán fejtte kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőrtárában szereshetők be — a legelőnyösebb árak mellett. —

Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Dassewitz-teren levő, jelenleg Purjesz Ede. által bírt fizethelyiség bérletére.

A bérleti időtartam folyó évi november hó elsejétől kezdődő három év.

Zárt ajánlatok a hitközség jegyzői irodájában augusztus hó 4-ig adandók be.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.

(519)

76. fejezet.

A verembe szorult farkas.

— Nincs pálinkád?
— Volt, de a sebes vágatásban elvesztettem az uton.
— Közelben lesz valami kocsmá megyek és hozok egy kis gulyát.
— Ne menjél, komám, telelte a másik. Nagy gazemberek tanyáján vagyunk, valami történetik és miénk a baj! Reggel van, rakjunk tüzet és beszéljessünk. Előbb azonban bezárunk minden bejáratot.

Gusztli minden szót halotti.
Hája borzongott, fogai vicogtak.

— No, Gusztli! szólj önmagához. Most légy okos! Vissza nem mehetek, elfognak, vallatnak, megnyuznak. Csak a bátyám lenne ittthon!... Különben jó, hogy nincs itt, mert hiába bantárogató, most már elfognák őt is. A vasút állomásra megyek, a vonatok óránként indulnak Budapestre, visszasiétek a fővárosba és táviratozok a bátyámmal, hogy baj van, jöjjön szonnal.

Bundája gallérját egészen a csilinder karimájáig húzta, s mint a tolvaj, a vilák hátamögött, szorosán a kerítésekhez lapulva kisompolygott a közeli vasúti állomásra. A vonat nem sokára indult, s Gusztli alig husz perc múlán már ismét Budapestben volt.

A nyugati pályaudvar táviróhivatalát érte legközelebb.
A parronon jérőkelő utasoknak neki ment, a földre rakott egyes podgyászarszokban megboltozott, homlokáról csurgott a víz, arca piros volt, keze reszketett az izgatottságtól.

Megint neki ment valakinek.
— Szamar! mondá az illető durván.

— Pardon, bocsánat! szólit vissza Gusztli, mintha nem is hallotta volna a sértő szót.

— És futott volna tovább.
— Nini! Hát te vagy? mondá a megtaszított ur. Gusztli, mi történt? Bajt van?

— Bátyám! Szervusz! Csak hogy itt vagy! Éppen neked akartam táviratozni! viszonzá Gusztli nagy örömmel, miután a megtaszított urban Góllátot felismerte. Baj, nagy baj van, de nem tudom mi.

Piroska nincs, a rendőrség ott van.

— Nem voltál otthon az este és az éjszaka?

— Be kell vallanom, hogy lumpolni voltam. De ki gondolt ilyesmire?

— Látod a sebeket arcomon?

— Látom.

— Nagy küzdelmen estem keresztül. Kényszerülve voltam Piroskát kiadni, de azt nem is sajtattam, hogy te otthon ne légy és Derecskey maga keresse fel a leányt a pincében.

— Hát Derecskey járt ott?

— Én őt küldöttem.

— Mit keresnek ott a rendőrök?

— Csak sejtem. Derecskey és az öreg Tarnay becsületszavukat adták, hogy nem jelentenek fel, ha Piroskát előadom.

(Folyt. köv.)

Kiadó lakás és eladó föld.

Megyeház utca 11/b sz. a. házában két szobából és hozzá szükséges melléképületekből álló lakás 1914. november 1-től kiadó, a gyilkostó mellett

két járandó eladó.
Szabó Imréné Fekete Vikória.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting“
Diesel motorok
álló- és fekvő szerkezetben.

Szivógáz
:: és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajlokomobilal. Benzines magánjérok.
Meglepsz újdonság!
Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.
Gellért Ignác és Társa mérendőiroda
Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittaniul Ára Jánitot
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek!

Zeitler Rudof és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdjük és

KRISTÁLYTISZTA MÜJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi tisztázleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségénél 3 fill.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőberendezett gyorsajtóján Makón.

Első magyarországi sirkőgyár.

Nálam az összes márvány- és

:: granit sirkövek ::

25%-al olcsóbban kaphatók mint eddig voltak, mivel azokat újonnan berendezett gyáramban magam készítem.

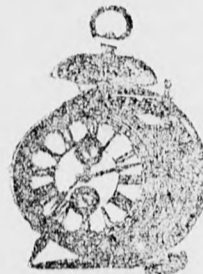
Vasbeton sirlombokat

6 személyre, 25 évi felelősség mellett 800 kor.-ért vállalok 3 évi törlesztésre, kamatmentesen.

GLÜCK LAJOS

Makó, Szegedi-utca, szíjút ház.

Javításokat a legszakszerűbben és legpontosabban végzem.

A raktáron levő ékszerárúkat a legolcsóbb árban árusítom.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

óra- és ékszer-üzletemet

május 1-én Böhm-házból Ott Károly mellé, Kertész Aladár újonnan épített házába **HELYEZTEM ÁT.**

Amidőn a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról előre is biztosítom, a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

ZABLAHOVSZKY SÁNDOR

órász és ékszerész.

POÓR ENDRE
gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztáltság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjítő szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjítő 1 korona. Ezen piporészerek több kiállításos érmekkel lettek kitüntetve.

Két tanuló fizetéssel

Kocsis Mihály üvegkereskedőnél felvétetik.

Hogyan leszünk 100 ezrtendősök?
Válasz: Igyék naponta 2 – 3 palack

Szent István dupla malátásörít.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de osodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány-, vérzegénység-, álmatlanság- és gyomor-bajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek és szoptató nőknek is. Ezen világhírű ört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag

IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőrtárában szerzhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Munkaidő beálltával a legjobb

munkáspálinkák a „KORONA“

depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona“-depóban az elismert jó pálinkák és borok a régi árban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a t. közönségnek saját főzésű,

:: tiszta törköly, szilva- és seprő pálinkáját, ::

Eredeti gyári fejtésű kitünő sörök jutányos árban kaphatók.